

سوال امتحانی درس: تاریخ ۲ نوبت: دوم تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۰۳ مدت امتحان: ۷۰ دقیقه تعداد صفحات: ۳	باسم‌های تعالیٰ وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش مازندران اداره آموزش و پرورش شهرستان بابل	نام دانش‌آموز:
		نام خانوادگی دانش‌آموز:
		نام آموزشگاه: غیردولتی دخترانه سما متوسطه دوم
		ساعت شروع:
		پایه: یازدهم رشته: انسانی

ردیف	سؤالات	بارم
۱	مهم ترین منابع غیرنوشتاری را فقط نام ببرید.	۰/۷۵
۲	کدامیک از آثار زیر تاریخ عمومی می‌باشد؟ ۱) تاریخ طبری ۲) فتوحات شاهی ۳) تاریخ عالم آرای عباسی ۴) ظفرنامه	۰/۲۵
۳	روش تاریخ‌نگاری تحلیلی را شرح داده و مثالی از آن ذکر کنید.	۱
۴	چرا علیرغم این که قریش اداره کعبه و تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک و نیز نفوذ سیاسی قابل توجهی در میان قبایل دیگر داشت، اما این قدرت و نفوذ را نمی‌توان به منزله حکومت پایدار شمرد؟	۱
۵	اصطلاحات زیر را توضیح دهید. الف) انصار ب) مهاجر ج) اهل صُّفَّه ت) وفود	۱

بخش اختیاری ب): به سوالات زیر پاسخ دهید

۱	شیوه تقسیم و توزیع بیت‌المال توسط علی(ع) و سه خلیفه پیش از او را توضیح دهید.	۱
۱	به چه دلایلی مصریان نسبت به حاکمیت امپراتوری روم بر سرزمین خودشان ناخشنود بودند؟	۲
۲	امام حسن(ع) در چه شرایطی خلافت را به معاویه واگذار نمود؟	۳
۱	موقعیت خاندان برمکی در دربار هارون‌الرشید چگونه بود؟	۴

بخش اجباری الف): درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. (۱۱مره)

۱	پس از طاهر، حکومت خراسان در خاندان او موروثی شد و بدین گونه نخستین سلسله مسلمان ایرانی شکل گرفت.	۰/۲۵
۲	محمود غزنوی همچون دیگر فرمانروایان هم عصر خود، از ابتدای تأسیس حکومت خود در پی ستیزه‌جویی با خلیفه عباسی بود.	۰/۲۵
۳	حدود سی‌سال بعد، موج دیگری از حملات مغولان به فرماندهی هولاکوخان نوہ چنگیزخان صورت گرفت و به تأسیس حکومت ایلخانان انجامید.	۰/۲۵
۴	در دوران پس از هجوم مغول به ایران، پیروان مذاهب و فرق اسلامی به خصوص اهل تسنن و صوفیان، اختلاف و رقابت گذشته خود را کنار گذاشتند.	۰/۲۵

ب) جاهای خالی را کامل کنید. (۲ نمره)

۰/۵	طريقت صفویان در قرن نهم هجری تحت تاثیر شرایط فکری و فرهنگی جامعه ایران، نخست به مذهب تشیع گرایش یافت و سپس به جنبشی و تبدیل شد.	۵
۰/۵	در زمینه هنر فلزکاری در عصر صفویه استفاده از توسعه بیشتری یافت. یکی از ویژگی‌های فلزکاری عصر صفوی بر روی فلزات بود.	۶
۰/۵	امپراتوری روم شرقی سرانجام با (۱۴۵۳م/۸۷۵ هـ.ق) توسط ترکان مسلمان متلاشی شد.	۷
۰/۵	برای نمونه در ایتالیا می‌توان از خاندان معروف که بر حکومت می‌کرد، نام برد که مشوق و حامی جدی فرهنگ، ادب و هنر بود.	۸

پ) گزینه مناسب را انتخاب کنید. (۱ نمره)

۰/۲۵	بنیانگذار کدام سلسله با اجازه خلیفه روی کار آمد؟ ۱) طاهر بن حسین ۲) مرداویج ۳) یعقوب لیث ۴) حسن بن زید	۹
۰/۲۵	کدام پادشاه سلجوقی خلیفه عباسی را از تسلط آل بویه خارج ساخت? ۱) طغرل ۲) ملکشاه ۳) آلب ارسلان ۴) الپتگین	۱۰
۰/۲۵	آخرین ایلخان مغول چه نام داشت? ۱) ابوسعید ۲) الجایتو ۳) شاهrix ۴) تموجین	۱۱
۰/۲۵	کتاب تاریخ جهانگشا نوشته کیست و از منابع تاریخی کدام دوره تاریخ ایران محسوب می‌شود? ۱) خواجه رشید الدین فضل الله همدانی - مغول ۲) حمدالله مستوفی - سلجوقیان ۳) عطاملک جوینی - غزنویان ۴) خواندمیر - غزنویان	۱۲

ت) به سوالات زیر پاسخ دهید.

۱/۵	چگونه در عصر سامانیان زبان و ادب فارسی اوج گرفت؟	۱۳												
۱/۵	هریک از دانشمندان زیر متعلق به کدام دوره حکومتی می‌باشند و در چه علمی سرآمد بودند? <table border="1"><tr><td>نام دانشمند</td><td>دوره حکومتی</td><td>سرآمد در علمی چون</td></tr><tr><td>ابوریحان بیرونی</td><td></td><td></td></tr><tr><td>شهاب الدین سهروردی</td><td></td><td></td></tr><tr><td>خیام نیشابوری</td><td></td><td></td></tr></table>	نام دانشمند	دوره حکومتی	سرآمد در علمی چون	ابوریحان بیرونی			شهاب الدین سهروردی			خیام نیشابوری			۱۴
نام دانشمند	دوره حکومتی	سرآمد در علمی چون												
ابوریحان بیرونی														
شهاب الدین سهروردی														
خیام نیشابوری														
۰/۵	مهمنترین اقداماتی که هولاکو خان در طی لشکرکشی به ایران انجام داد را بنویسید؟	۱۵												
۱	قشریندی اجتماعی ایران در عصر ایلخانی چه وضعیتی داشت؟	۱۶												
۰/۵	چرا تاریخ نگاری در دوره ایلخانان و تیموریان رو به رشد و شکوفایی نهاد؟	۱۷												

۰/۵	چه عاملی فعالیتهای هنری و معماری عصر مغول را متوقف یا گند کرد؟	۱۸
۱	هنرنگارگری عصر صفویه (دوره شاه طهماسب) از چه موقعیتی برخوردار بود؟	۱۹
۰/۵	به دستور کدام شاه صفوی سردار با کفایتی مانند امام قلی خان به قتل رسید؟ این سردار حاکم کجا بود؟	۲۰
۱	وضعیت منسوجات و پارچه بافی ایران در عصر صفوی را شرح دهید.	۲۱
۱/۵	در ارتباط با کشاورزی در عصر قرون وسطا به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) چه عواملی موجب پیشرفت کشاورزی در این عصر شد؟ ب) چرا علی رغم پیشرفت کشاورزی تولید محصول هم چنان محدود بود؟	۲۲
۰/۵	کدام اقدامات اروپائیان به منزله نخستین گامهای آنان برای استعمال سرزمهین‌های دیگر محسوب می‌شد؟	۲۳
۱	نتایج و پیامدهای نهضت پرووتستان را بنویسید؟ (ذکر دو مورد)	۲۴

«موفق و موید باشید»

پاسخنامه

یازدهم (انسانی)

خانم فاطمه اسماعیل تبار امیری

بخش اختیاری الف:

۱-۱) محوطه ها و بناهای تاریخی

۲) ابزارها و وسایل دست ساخته انسان

۳) آثار شفاهی

۴- گزینه «۱»

۳- در این روش، مورخ با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، اقدام به تحلیل و تفسیر علل، آثار و

پیامدهای آن واقعه می‌نماید. مانند تجارب الامم ابوعلی مسکویه - تاریخ بیهقی - مروج الذهب مسعودی (۲ مثال)

۴- زیرا متکی به تشکیلات سیاسی، اداری و نظامی منظم و منسجمی نبود و ثبات لازم را نداشت.

۵- الف) ساکنین مدینه را می‌گفتند.

ب) افرادی که از مکه به مدینه رفته بودند.

پ) کسانی که در مدینه به دلیل فقر بر روی سکوی مسجد زندگی می‌کردند.

ت) سال اسلام آوردن قبیله ها

بخش اختیاری ب:

۱- در دوران خلافت عمر و عثمان، درآمدهای فراوانی از سرزمین های ثروتمندی که فتح شده بود، به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد. خلیفه دوم این درآمد ها را به عنوان عطاایا میان مسلمانان توزیع کرد. نحوه توزیع عطاایا توسط خلیفه دوم، اگرچه بر پایه مساوات اسلامی نبود، اما ساده زیستی و سختگیری ایشان نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل گرایی آنان جلوگیری کرد. در دوران خلیفه سوم، بذل و بخشش فراوانی از بیت‌المال مسلمانان به افراد مختلف به خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت. علی در دوران خلافتش تلاش کرد که عدالت و مساوات اسلامی را اجرا کند. از این‌رو، بیت‌المال را به طور مساوی میان تمام مسلمانان اعم از عرب و غیر‌عرب، سیاه و سفید و بنده و آزاد تقسیم کرد.

۲- مصریان به دلایل مختلفی نسبت به حاکمیت امپراتوری روم بر سرزمین خویش ناخشنود بودند. از یک سو مالیات‌های سنگینی را به رومیان می‌پرداختند و از سوی دیگر اجازه نداشتند که به مقام‌های عالی برسند. علاوه بر آن مسیحیان مصر اختلاف مذهبی شدیدی با رومیان داشتند. گروه‌هایی از پیروان آیین یهود نیز که در اسکندریه و سایر نقاط مصر پراکنده بودند به دلیل عدم حمایت امپراتور روم از آنان در برابر مسیحیان از او ناخشنود بودند.

۳- پس از شهادت حضرت علی، معاویه در شام خود را خلیفه خواند و از مردم آن جا بیعت گرفت. امام حسن نخست با ارسال نامه‌هایی به معاویه او را از طغیان‌گری و تلاش برای جنگ و خونریزی بر حذر داشت؛ اما معاویه بدون توجه به نصائح آن حضرت به عراق لشکرکشی کرد و امام حسن به منظور مقابله با او، همراه با سپاهی که فرماندهی آن را قیس بن سعد بن عباده انصاری به عهده داشت، از کوفه خارج شد. دسیسه‌های معاویه برای خریدن یا جدا کردن فرماندهان و بزرگان سپاه کوفه از آن حضرت، موجب آشفتگی در سپاه ایشان شد و حتی امام حسن (۱۱) مورد سوء قصد یکی از سپاهیان خود قرار گرفت. در چنین اوضاعی که اعتماد امام نسبت به کوفیان سلب شده بود. آن حضرت برای جلوگیری از ریختن خون مسلمانان با شرایطی، خلافت را به معاویه واگذار کرد.

۴- هارون الرشید، پنجمین خلیفه عباسی که مقام و حتی جانشینی خود را مدیون دبیر و مربی خویش، یحیی، پسر خالد برمکی بود، اداره امور خلافت را به او سپرد. یحیی و دو پسرش مدت ۱۷ سال صاحب چنان قدرت و عظمتی بودند که این دوره در تاریخ به دوران فرمانروایی برمکیان معروف شده است. اما سرانجام به طور ناگهانی و بی‌رحمانه به دستور خلیفه از صفحه روزگار محو شدند.

بخش اجباری:

۱- درست

۲- نادرست، مصالحه جویی با خلیفه بود.

۳- درست

۴- درست

۵- سیاسی - مذهبی

۶- فولاد - طلاکاری

۷- قسطنطینیه - عثمانی

۸- مدیچی - فلورانس

۹- گزینه «۱»

۱۰- گزینه «۱۱»

۱۱- گزینه «۱۲»

۱۲- گزینه «۳»

۱۳- در عصر سامانیان زبان و ادب فارسی اوج گرفت. امیران و وزیران ایران دوست و فرهنگ پرور سامانی زحمات فراوانی برای ترویج این زبان کشیدند. آنان شاعران و نویسنندگان فارسی گو را تشویق و حمایت می کردند. رودکی، پدر شعر فارسی، در این زمان می زیست و مورد حمایت دربار سامانی بود. حکیم ابوالقاسم فردوسی نیز در اواخر دوره سامانی شروع به سرودن شاهنامه کرد.

۱۴- ابوریحان - غزنویان - نجوم و جغرافیا

سهروردی - سلجوقی - فلسفه و کلام

خیام - غزنوی - ریاضیات و نجوم

۱۵- هولاکو نخست قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه های مستحکم آنان از بین برد. او سپس با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه عباسی به حکومت خاندان بنی عباس پایان داد.

۱۶- جامعه دوره مغول - تیموری به دو دسته کلی فرادست و فروdest تقسیم می شد. در ابتدای دوره مغول، رؤسای قبایل و فرماندهان سپاه، گروه اشرافیت نظامی را تشکیل می دادند و از امتیازات و اختیارات فراوانی برخوردار بودند. اما با مسلمان شدن مغولها، به تدریج بزرگان ایرانی شامل دیوان سالاران، عالمان، اندیشمندان و مشایخ صوفی تحت حمایت ایلخانان، موقعیت و نفوذ اجتماعی خود را بازیافتند و تلاش کردند که زیاده خواهی و خودسری اشرافیت مغول را مهار کنند. بازرگانان و اهل صنعت، حرف و هنر نیز مورد احترام قرار گرفتند.

۱۷- به دلیل علاقه مندی ایلخانان، و فرمانروایان تیموری به جاودانه ساختن کشورگشایی و موقفيت‌های سیاسی و نظامی خود و خودآگاهی رجال ایرانی.

۱۸- هجوم چنگیزخان به ایران و ویرانی شهرها و نابود آثار فرهنگی و هنری.

۱۹- در دوره شاه تهماسب، هنرمندان قزوین، آثار بر جسته‌ای پدید آوردند. شاه طهماسب از نقاشان و هنرمندان چیره دست زمان خود بود. مجموعه آثار خلق شده در دومین پایتخت صفوی از ویژگی ها و نوآوری هایی برخوردار بود که موجب شد سبک نقاشی آنان به عنوان مکتب نگارگری قزوین نامیده و معروف شود.

هنر نگارگری در دوره شاه عباس اول به اوج شکوفایی خود رسید. در این دوره نقاش بزرگی به نام آقا رضا عباسی با طرح ها و نوع آوری های بی نظیرش، مکتب اصفهان را پایه گذاری کرد. مهم ترین نوآوری رضا عباسی در نگارگری این بود که زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشروان را به تصویر کشید.

۲۰- به دستور شاه صفی به قتل رسید. وی حاکم فارس بود.

۲۱- برخی از محققان، دوره صفوی را عصر طلایی پارچه‌بافی در ایران شمرده‌اند. در این دوره پارچه‌های متنوع و گوناگونی مثل ابریشم، مخمل، بافت فلزی (زربفت) ترمه و قلمکار در کارگاه‌های کاشان، اصفهان، هرات، مشهد، یزد، کرمان و... بافته می‌شد. هر کدام از این شهرها در تهیه و تولید پارچه‌ای خاص تخصص داشت. اصفهان، یزد و کاشان از مهم ترین کانون‌های پارچه‌های زری بافت بودند و بافندگان کرمان در تولید شال و ترمه مهارت داشتند.

۲۲- الف) اختراع خیش آهنی، بهره‌گیری وسیع از اسب در امور زراعی و استفاده درست از کود حیوانی موجب بهبود کشاورزی و افزایش محصول شد.

ب) زیرا هر سال حدود یک سوم تا نیمی از زمین به منظور بازیابی قوت زمین زیرکشت نمی‌رفت. قحطی و گرسنگی به کرات اتفاق می‌افتد و وضعیت نامناسب جاده‌ها و حمل و نقل موجب تشدید آن می‌شد.

۲۳- دولت پرتغال، ناوگان دریایی خود را به فرماندهی آلوکرک به هند گسیل کرد و او توانست تعدادی پایگاه تجاری - نظامی در جزایر و سواحل خلیج فارس، هندوستان و چین تأسیس کند. این اقدامات به منزله نخستین گام‌های اروپاییان برای استعمار سرزمین‌های دیگر محسوب می‌شود.

۲۴- نهضت پروتستان وحدت کلیسای کاتولیک را از میان برد و باعث بروز جنگ‌های مذهبی میان پروتستان‌ها و کاتولیک‌ها شد که بخش‌های وسیعی از اروپا را فراگرفت. این نهضت هم چنین به تقویت پادشاهان و دولت‌های ملی و رشد اندیشه ملی گرایی در اروپا کمک فراوان کرد.

پیامد دیگر نهضت پروتستان تضعیف قدرت کلیسای کاتولیک و کاهش نقش آن در زندگی مردم و جوامع اروپایی بود. (ذکر ۲ مورد)

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد